

รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

The Model of Listening and Speaking English Skills Development
by Communicative Approach for Grade 3 Students
in Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

สมจิตร บุรีชันต์¹ วันเพ็ญ นันทศรี² อรวรรณี ไชยปัญญา³
Somjit Bureekun¹, Wanphen Nanthasri² and Orawanee Chaipanha³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ โดยการวิเคราะห์แนวคิด เอกสารและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 135 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.66-0.89 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีองค์ประกอบของรูปแบบอยู่ 5 ด้าน คือ 1) ด้านองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) ด้านขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 3) ด้านเทคนิค/วิธีการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 4) ด้านกระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) ด้านคุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชานวัตกรรมกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีความเหมาะสมของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.89$) ด้านองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านเทคนิค/วิธีการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.86$) ด้านคุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ($\bar{x} = 3.69$)

คำสำคัญ การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร รูปแบบ

ABSTRACT

The objectives of this research were development and suitability check of the model of listening and speaking English skills development by communicative approach for grade 3 students in Nakhon Phanom Primary Education Service Area Office 2. The research conduction consisted of two: Phase 1: the development of the model by analyzing relevant documents and research and structured interview of 3 experts chosen by purposive sampling and Phase 2: suitability check of the model. Research samples were 135 grade 3 English teachers in Nakhon Phanom Primary Education Service Area Office 2 in academic year 2016. The samples were selected by multi-stage random sampling. The instrument for data collection was 5-point rating scale questionnaire that provided discrimination between 0.66 and 0.69 and reliability of 0.89. The collected data were analyzed using percentage, mean and standard deviation.

The finding revealed that:

1. The model of listening and speaking English skills development by Communicative Approach for grade 3 students in Nakhon Phanom Primary Education Service Area Office 2 consisted of 5 parts, which were 1) the elements of communicative competence, 2) the teaching stages for listening and speaking English skills development by Communicative Approach, 3) the techniques/methods for listening and speaking English skills development by Communicative Approach, 4) the process for listening and speaking English skills development by Communicative Approach, and 5) the learners' quality in listening and speaking English skills.

2. The suitability of the model of listening and speaking English skills development by Communicative Approach for grade 3 students in Nakhon Phanom Primary Education Service Area Office 2 were at high level, ranging from three highest levels; namely, the process for listening and speaking English skills development by Communicative Approach ($\bar{x} = 3.89$), the element of communicative competence, the teaching stages for listening and speaking English skills development

by Communicative Approach, the techniques/methods for listening and speaking English skills development by Communicative Approach ($\bar{x} = 3.86$). And the learners' quality in listening and speaking English skills ($\bar{x} = 3.69$).

Keywords: listening and speaking English skills development, Communicative Approach, model

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 2) ดังนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้ง ด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3-4) สมรรถนะด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญ เพราะความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้

วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4)

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 190)

การฟังและการพูด คือ กระบวนการสื่อสารทางวาจา และการแสดงออก อาทิ ปกิริยาระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ความรู้สึก ความคาดหวัง ซึ่งกันและกัน (ธัชมาศ พิภักดิ์, 2555, หน้า 31) การฟังเป็นการรับรู้ การเข้าใจ จับประเด็นและแปลความหมายจากเสียงที่เป็นคำพูด สัญญาณต่างๆ ที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง การฟังทำให้ได้รับความรู้ การฟังมีความสำคัญในชีวิตประจำวันในทักษะทั้งสี่ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะในการฟังเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุด การฟังทำให้ผู้ฟังได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดความคิดกว้างไกล ทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน (วานรกลอนศิลป์, 2557, ออนไลน์) การพูดก็มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์

เป็นอันมาก ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด ประกอบกิจการงานใด หรือคบหาสมาคมกับผู้ใด ก็ต้องสื่อสารด้วยการพูดเสมอ จึงมักพบว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จในกิจธุระ การงาน การคบหาสมาคมกับผู้ใด ตลอดจนการทำประโยชน์ แก่สังคมส่วนรวม ล้วนแต่เป็นคนที่มีความสามารถในการพูด ทั้งสิ้น (พัศราภรณ์ อินทองแก้ว, 2555) จากความสำคัญ ดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดให้มีการจัดการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้น และได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียน ด้านภาษาต่างประเทศไว้ว่า เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนควรมีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ เน้นการฟัง-พูด สื่อสารหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 192)

แต่ปัจจุบันยังพบว่า เด็กไทยส่วนใหญ่อ่อนภาษาอังกฤษ ทุกทักษะคือ ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน โดยเฉพาะทักษะการฟัง และการพูด (ปองภพ วิทิพย์รอด, 2552, หน้า 7) เด็กไทย เรียนภาษาอังกฤษมา 12-15 ปี แต่ไม่สามารถพูด และใช้ ภาษาอังกฤษได้ และจากการจัดอันดับของ English Proficiency Index (EF) ตั้งแต่ปี 2554-2558 ที่แบ่งระดับทักษะภาษาอังกฤษ ออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ และระดับต่ำมาก ปรากฏว่า ประเทศไทยถูกจัด อยู่ใน “ระดับต่ำมาก” ทุกปี ซึ่งในปี 2558 ประเทศไทย จัดอยู่อันดับที่ 62 จาก 72 ประเทศ (EF Education First, 2015) และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-Net) ปีการศึกษา 2558 ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งประเทศ พบว่า ผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนน เฉลี่ย 40.31 ผลการ ทดสอบวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนน เฉลี่ย 30.62 (สถาบันการทดสอบแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2559, หน้า 7-8) ซึ่งผลการสอบ ทั้งสองระดับมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 50 เปอร์เซนต์ ส่วนผล การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ปีการศึกษา 2556-2558 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

พบว่า ปีการศึกษา 2556 ผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ย 38.87 ผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ย 34.40 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา, 2556, หน้า 42-61) ปีการศึกษา 2557 ผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ย 32.77 ผลการทดสอบ วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนน เฉลี่ย 27.26 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา, 2557, หน้า 50-61) ปีการศึกษา 2558 ผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ย 32.02 ผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ย 27.31 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา, 2558, หน้า 40-63) ซึ่งพบว่า คะแนนเฉลี่ยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาทั้งสองระดับชั้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556-2558 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 50 เปอร์เซนต์เช่นกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรได้รับการแก้ไขและ พัฒนาให้ดีขึ้น

ดังนั้นในการพัฒนาทักษะทางภาษาในกระบวนการ เรียนการสอน ผู้สอนควรตระหนักและทำความเข้าใจ เพื่อได้วางรูปแบบแนวการสอนให้ถูกต้องทำให้ผู้เรียนได้ เกิดประสบการณ์ ในการใช้ภาษาและสามารถนำไปใช้ สื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวัน (กาญจนา จันทะดวง, 2542, หน้า 51-59) ซึ่งหลักธรรมชาติของการเรียนภาษาทุกภาษา ที่ต้องเริ่มจากการฟังและการพูดก่อนการอ่านและการเขียน เสมอ ในการสอนฟังสอนพูดนั้น เราจะสอนจากศัพท์ เป็นคำคำก่อนแล้วค่อยขยายไปเป็นกลุ่มคำและประโยค สั้น-ยาว ที่ถูกต้องตามหลักภาษาและไวยากรณ์ เมื่อฟัง- พูดได้ระดับหนึ่งก็แสดงว่ารู้ศัพท์มากพอที่จะเรียนอ่าน เรียนเขียนได้ง่ายและสนุก (ปองภพ วิทิพย์รอด, 2552, หน้า 7) ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาต่างๆ ในโลกนี้ อาจจะมี หลายแนวคิด แต่การเรียนรู้ภาษาที่ดีที่สุดและเป็นไปตาม

ธรรมชาติสำหรับมนุษย์ทุกคน คือเริ่มเรียนรู้จากการฟัง และพูด โดยได้ยินเสียงจากต้นเสียงต่างๆ แล้วพยายามออกเสียงให้คล้ายเสียงนั้นๆ พร้อมกับเรียนรู้ความหมายของเสียงที่ได้ยิน (จารึก อะยะวงค์, 2556) การเรียนการสอนในระดับเริ่มเรียนรู้ภาษานั้น คงต้องเน้นการมีส่วนร่วมทางภาษาให้มากที่สุด คือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการฟังและพูดอย่างเป็นธรรมชาติจนเกิดทักษะ เริ่มจากการพูดในชีวิตประจำวันในครอบครัว แล้วค่อยขยายออกไปสู่โลกภายนอกมากขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในการศึกษาขั้นสูงขึ้นไป (จิตพิสุทธิ์ จันตะคุต, มปป.)

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการสอนที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร (เฉลิม ทองนวล, 2554, หน้า 1-3) การสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้ สถานการณ์จริง โดยครูผู้สอนคอยกระตุ้นและช่วยเหลือผู้เรียน ให้รู้จักแสดงออกซึ่งความเห็นทั้งทักษะการพูดและทักษะการเขียน รวมทั้งให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความที่อ่าน หรือเข้าใจสิ่งที่ฟัง (มลชา ตุ่มอ่อน, 2551, หน้า 33) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา ความคล่องแคล่วและไม่ละเลยความถูกต้อง เน้นการทำกิจกรรมเพื่อฝึกการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุด เช่น การสร้างสถานการณ์การสนทนาและโต้ตอบ (ฮาสิตะ ดินามอ, 2552, หน้า 61) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน มีความมั่นใจในตนเอง และกล้าแสดงออก รู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้ (จิตติวรรณ อินทรพล, 2549; สมสมัย วัชรินทร์รัตน์, 2550)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ขึ้น เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ผู้วิจัยพัฒนารูปแบบโดยการศึกษาแนวคิด เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยใช้แบบสอบถาม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัย ได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ เป็นครูผู้สอนที่สอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทด้านภาษาอังกฤษหรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 198 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 135 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เป็นแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.663-0.891 และค่าความเชื่อมั่น 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบ

1. ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

2. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3. สังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ

1. สร้างเครื่องมือและพิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2. ทดลองใช้เครื่องมือกับครูผู้สอนที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาความเหมาะสมของรูปแบบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน มีดังนี้

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x})

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาความเที่ยงตรง (IOC)

2.2 หาอำนาจจำแนก (r)

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี

สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบจากการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 1.1 ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ 1.2 ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม 1.3 ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ 1.4 ความสามารถในการใช้กลยุทธ์ในการสื่อความหมาย

2. ขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 2.1 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา 2.2 ขั้นการฝึกปฏิบัติ 2.3 ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

3. เทคนิค/วิธีการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 3.1 เกมทางภาษา 3.2 เกมเรียกชื่อ 3.3 กิจกรรมฟังแล้วเติมข้อมูล 3.4 กิจกรรมฟังแล้วเล่า 3.5 กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูล 3.6 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล 3.7 การแสดงบทบาทสมมติ

4. กระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 4.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์สภาพปัญหา 4.2 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ 4.3 การทดสอบก่อนเรียน 4.4 การแจ้งจุดประสงค์ของการเรียน 4.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4.6 การประเมินระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4.7 การทดสอบหลังเรียน 4.8 การศึกษาความพึงพอใจ 4.9 การวิเคราะห์ผล

5. คุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย มีทักษะการฟังและการพูดภาษาต่างประเทศสื่อสารเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการ

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 135 คน พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 135 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 เป็นเพศชายจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70 เมื่อแยกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 57.04 วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 42.22 วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.74 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 57.04 ลำดับต่อมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.92 และผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.04

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามตามองค์ประกอบและรายชื่อได้ ดังนี้

1) ความเหมาะสมของรูปแบบด้านองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้ดังนี้ ข้อ 1.3 สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยค ขั้นการนำเสนอเนื้อหาใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้

เกมเรียกชื่อ ขั้นการฝึกปฏิบัติใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดย ฟังแล้วเติมข้อมูล ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยการแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{x} = 3.96$)

ข้อ 4.1 สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้กริยาทำทาง สีนหน้า และน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย โดยแสดงออกทั้งในทางคำพูดและไม่ใช้คำพูด ขั้นการนำเสนอ เนื้อหาใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้เกมทางภาษา

ขั้นการฝึกปฏิบัติใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้กิจกรรม ฟังแล้วเล่า ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยการแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{x} = 3.94$)

ข้อ 2.1 สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม ขั้นการนำเสนอ เนื้อหาใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้เกมทางภาษา

ขั้นการฝึกปฏิบัติใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้กิจกรรม ฟังแล้วเล่า ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยการแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{x} = 3.91$)

และข้อ 3.1 สอนให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยง โครงสร้างทางภาษากับความหมายในการพูดในสถานการณ์ ต่างๆ ขั้นการนำเสนอเนื้อหาใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้ เกมทางภาษา ขั้นการฝึกปฏิบัติใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนา โดยใช้กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูล ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสารใช้เทคนิค/วิธีการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมหาข้อสรุป จากข้อมูล อยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.75$)

2) ความเหมาะสมของรูปแบบด้านกระบวนการ พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนว การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้ ดังนี้ ข้อ 2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน เกณฑ์ การประเมิน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนและเทคนิค/ วิธีการตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.06$)

ข้อ 1.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้เรียนและวิเคราะห์ สภาพปัญหาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของผู้เรียน ข้อ 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจะต้อง ตอบคำถาม 3 ประเด็นว่า อะไรเป็นเป้าหมายสำหรับผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ ทำอย่างไรผู้เรียนจึงจะบรรลุ

เป้าหมาย และตัดสินอย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย ข้อ 7.1 การทดสอบหลังเรียนเป็นการทดสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.96$) ข้อ 6.1 การประเมินผล การทำกิจกรรมของผู้เรียนในระหว่างทำกิจกรรมของแต่ละ กิจกรรม ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง ($\bar{x} = 3.95$) และข้อ 8.2 การศึกษาความพึงพอใจ เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบประเมินความพึงพอใจ อยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.72$)

3) ความเหมาะสมของรูปแบบ ด้านคุณภาพ

ของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$) เรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้ดังนี้ ข้อ 1. มีทักษะ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับตนเอง ($\bar{x} = 3.80$) ข้อ 6. มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สื่อสารเกี่ยวกับเครื่องมือ ($\bar{x} = 3.71$) ข้อ 5. มีทักษะ การฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับอาหาร ($\bar{x} = 3.69$) และข้อ 7. มีทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับเวลาว่างและนันทนาการ อยู่ระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.62$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีองค์ประกอบของรูปแบบอยู่ 5 ด้าน คือ 1) ด้านองค์ประกอบ ของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) ด้านขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและ การพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 3) ด้านเทคนิค/วิธีการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 4) ด้านกระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 5) ด้านคุณภาพของผู้เรียน

2. รูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีความเหมาะสมของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.89$) ด้านองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.86$) ด้านคุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ($\bar{x} = 3.69$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่ามี 4 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์
- 1.2 ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม
- 1.3 ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ
- 1.4 ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย

องค์ประกอบทั้ง 4 นี้ เป็นองค์ประกอบที่ผู้สอนจะต้องสอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537, หน้า 108-109 อ้างถึงใน ฮาลีตะ ดินามอ, 2552, หน้า 59-60); เอลิม ทองนวล (2554, หน้า 1-3) ที่ได้เสนอองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งจะต้องสอนให้แก่ผู้เรียน คือ 1) ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ 2) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม 3) ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ 4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา วงศ์โสธร (2544, หน้า 68-69 อ้างอิงใน สมสมัย

วัชรินทร์รัตน์, 2550, หน้า 11-12) ก็ได้ให้คำอธิบายของการสื่อความหมายทางภาษาว่า ประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ 1) สมรรถวิสัยในการใช้ระเบียบวิธีของภาษา 2) สมรรถวิสัยในการใช้ภาษาทางสังคม 3) สมรรถวิสัยในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ 4) สมรรถวิสัยในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมายสอดคล้องกับแนวคิดของ Ra-shane Meesri (2554 อ้างถึงใน นวลปราง เขจรลัตย์, 2556, หน้า 25-26) กล่าวไว้ว่า ในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้

- 1) ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของเนื้อความ/ การเรียงร้อยถ้อยคำ
- 2) ความสามารถในการใช้ภาษา
- 3) ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม
- 4) ความสามารถใช้ยุทธศาสตร์สังคม สอดคล้องกับ อารีย์ ปรีดีกุล (2554, หน้า 28-29) คาเนลและสเวน เซวิกนอน คาเนล และ ลูเซนพรีแมน เสนอว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้างของภาษา
- 2) ความสามารถด้านสังคม
- 3) ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูด
- 4) ความสามารถในการใช้กลวิธีสื่อความหมาย

2. ด้านขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่ามี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนนำเสนอเนื้อหา ขั้นตอนฝึกปฏิบัติ และขั้นตอนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน พบว่า

ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาเป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาใหม่ และให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เห็นรูปแบบของการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างหรือกฎหมายทางไวยากรณ์ การออกคำสั่ง การใช้คำศัพท์ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, หน้า 112-115) ที่กล่าวไว้ว่า ขั้นเสนอเนื้อหาเป็นขั้นที่ครูให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้และฝึกใช้ภาษาในลำดับต่อไป จนกระทั่งผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ กาญจนา จันทะดวง (2542, หน้า 44-46); สมพิศ แสงศิริรักษ์

(2545, หน้า 16-18 อ้างถึงใน กฤษณา เมืองโคตร, 2553) ที่กล่าวว่า ชั้นนำเสนอเนื้อหาถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งเพราะเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนต้องนำเสนอเนื้อหาที่จะสอนใหม่ให้แก่ผู้เรียน ขั้นตอนต่อไปจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความชัดเจนในการนำเสนอเนื้อหาของผู้สอน สอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 111) กล่าวว่าขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาใหม่ จัดเป็นขั้นการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่งในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่นักเรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป ทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นด้านกรอกรอกเสียง ความหมาย คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับ สมสมัย วัชรินทร์รัตน์ (2550, หน้า 15) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังและการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้กล่าวถึง ชั้นการนำเสนอเนื้อหาว่า ในชั้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาใหม่จัดเป็นลำดับการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่งในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป สอดคล้องกับ มลथा ตุ่มอ่อน (2551, หน้า 36-37) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ได้กล่าวถึงชั้นการนำเสนอเนื้อหาว่า ชั้นเสนอเนื้อหาเป็นขั้นที่เน้นการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา ชั้นการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก และให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ลักษณะของการฝึกเป็นแบบควบคุมไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปลดปล่อยให้ทำเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุมิตรา อังวัฒนกุล

(2540, หน้า 112-115) ที่กล่าวว่า ชั้นการฝึก เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยทั่วไปการฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับสมพิศ แสงศิริรักษ์ (2545, หน้า 16-18 อ้างถึงใน กฤษณา เมืองโคตร, 2553) ซึ่งกล่าวว่า ชั้นการฝึกเป็นการให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ โดยเริ่มต้นการฝึกแบบควบคุม ครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษา และให้ผู้เรียนทำความเข้าใจความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ มลथा ตุ่มอ่อน (2551, หน้า 36-37) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ได้กล่าวถึงชั้นการฝึกว่า ชั้นการฝึกเป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ โดยดำเนินการดังนี้

- 1) การฝึกแบบควบคุม มีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยฝึกทั้งชั้น ฝึกเป็นรายกลุ่ม ฝึกเป็นกลุ่มใหญ่ และฝึกเป็นกลุ่มย่อย
- 2) การฝึกทีละคน

ในขณะเดียวกัน ควรให้ผู้เรียนส่วนที่เหลือมีส่วนร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สิ่งสำคัญผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เฉลิม ทองนวล (2554, หน้า 3-5) ที่กล่าวว่า ชั้นการฝึกเป็นขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม การฝึกแบบควบคุมนี้ ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก หรือบางครั้งฝึกเรียกว่าการฝึกซ้ำๆ การฝึกแบบนี้ นักเรียนอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจความหมายของรูปแบบภาษาที่ใช้ในการฝึกก็ได้ การฝึกนั้นมักจะเป็นการให้นักเรียนฟังตัวอย่างภาษา โดยฟังจากเทปหรือผู้สอนประมาณ 1-3 ครั้ง

ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นชั้นการฝึกให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, หน้า 112-115) ที่กล่าวไว้ว่า ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษา ในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป จึงมีจุดประสงค์เพื่อให้ นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้นเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา จันทะดวง (2542, หน้า 44-46); สมพิศ แสงศิริรักษ์ (2545, หน้า 16-18 อ้างถึงใน กฤษณา เมืองโคตร, 2553); สมสมัย วัชรินทร์รัตน์ (2550, หน้า 15); มลทา ตุ่มอ่อน (2551, หน้า 36-37) และเฉลิม ทองนวล (2554, หน้า 3-5) ที่กล่าวว่า ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษา จากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริง ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เลือกใช้ภาษาเอง ช่วยให้เกิดความมั่นใจ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือประเมินผลกิจกรรม ในภายหลัง

3. เทคนิควิธีการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่ามี 7 วิธี คือ เกมทางภาษา เกมเรียกชื่อ กิจกรรมฟัง แล้วเติมข้อมูล กิจกรรมฟังแล้วเล่า กิจกรรมแลกเปลี่ยน ข้อมูล กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล และการแสดง บทบาทสมมติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540, หน้า 122-158) ที่กล่าวว่า ประเภท ของกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ 1. กิจกรรม การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์ ของการใช้ภาษา คือ ครูต้องกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียน เกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษา เพื่อหาข้อมูลที่ตนเอง ยังขาดอยู่ หรือเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ตัวอย่าง กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด

กิจกรรมและเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง กิจกรรมแลกเปลี่ยน ข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล และกิจกรรมการหาข้อสรุป จากข้อมูล 2. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ ในสังคม ความสำเร็จในการทำกิจกรรมประเภทนี้วัดจาก ความสามารถ 2 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ได้ตามวัตถุประสงค์ และความสามารถในการเลือกภาษา ได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา จันทะดวง (2542, หน้า 46-48) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ การเปิดเทปให้ผู้เรียนฟัง แล้วให้เติมข้อความที่ขาดหายไป ในตาราง แผนภูมิ ช่องว่าง เป็นต้น การแสดงบทบาทสมมติ และการใช้สถานการณ์จำลอง (Simulations) เกมเรียกชื่อ การอ่านเรื่องราวต่างๆ แล้วเติมข้อมูลลงในตาราง แบบฟอร์ม แผนภูมิ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เฉลิม ทองนวล (2554, หน้า 5-7) ที่กล่าวว่า เกมทางภาษา ผู้เรียนจะได้รับ ความสนุกสนานและยังเป็นการฝึกการใช้ภาษาอย่างดียิ่ง เกมที่จะใช้ได้ดีต้องมีลักษณะ 3 ประการ คือ การหาข้อมูลที่ ขาดหายไป ตัวเลือก และการให้ข้อมูลย้อนกลับ และ บทบาทสมมติ และยังสอดคล้องกับ วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood, 1983, 45-49 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 140-158) ที่ได้เสนอแนวทาง ในการใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมสำหรับนักเรียน ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ครูใช้ภาษาต่างประเทศ ในการเรียนการสอน นักเรียนสนทนากับครูหรือสนทนา กันเองเป็นภาษาต่างประเทศและการให้นักเรียนสร้างบท สนทนาและแสดงบทบาทสมมติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนภาษาต่างประเทศ กิจกรรม ได้แก่ การแสดง บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร การแสดงสด

4. กระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่ามี 9 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์ สภาพปัญหา การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การทดสอบ ก่อนเรียน การแจ้งจุดประสงค์ของการเรียน การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ การประเมินระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การทดสอบหลังเรียน การศึกษาความพึงพอใจ และการ

วิเคราะห์ผลซึ่งสอดคล้องกับ ชมพูนุช อธิราชวิทย์ (2550, หน้า 56-57) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยผ้าย ต.ชัยพฤกษ์ อ.เมือง จ.เลย โดยการประยุกต์ใช้มัลติมีเดียของ Pearson และมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้ 1) ทดสอบก่อนเรียน 2) แจงจุดประสงค์ของการเรียน 3) ดำเนินการเรียนการสอน 4) ทดสอบหลังเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ฮาลีสตีระ ตีนามอ (2552, หน้า 84-94) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน และมีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้ 1) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการฟัง-พูด แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูด 2) ทดสอบก่อนเรียน 3) ใช้แผนการจัดการเรียนรู้และประเมินในระหว่างใช้แผนการจัดการเรียนรู้ 4) ทดสอบหลังเรียน วิเคราะห์ผล ซึ่งสอดคล้องกับ ปาริชาติ เตชะ (2553, หน้า 52) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทสมมติและมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้ 1) จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ประเมินทักษะการปฏิบัติ 3) ทดสอบหลังเรียน สอดคล้องกับ อารีย์ ปรีดีกุล (2554, หน้า 78-80) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษตามหลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 2) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอน 3) การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยการทดสอบก่อนการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน ทดสอบภายหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูล 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ

ธัชมาศ พิภักดี (2555, หน้า 54-55) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้ 1) การทดสอบก่อนเรียน 2) ปฐมนิเทศนักเรียน 3) ดำเนินการสอน 4) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียน 5) ประเมินผล 6) ทดสอบหลังเรียน 7) สอบถามความคิดเห็น

5. คุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ พบว่ามี 7 ข้อ คือ มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับตนเอง มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับครอบครัว มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับโรงเรียน มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับอาหาร มีทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสื่อสารเกี่ยวกับเวลาว่างและนันทนาการ ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรงศึกษาธิการ (2551, หน้า 192) ได้กล่าวถึงคุณภาพของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง-การพูดว่า มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด) สื่อสารตามหัวข้อเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการ ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 300-450 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม) ใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) ประโยคเดียว (Simple Sentence) ในการสนทนาได้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับชั้นอื่นๆ
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่นๆ เช่น ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน
3. ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ด้วยแนวคิดอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา จันทะดวง. (2542). *พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษ*. สกลนคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษมณี เมืองโคตร. (2553). *การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จารึก อยะวงค์. (2556). *เด็กไทยอ่อนภาษาอังกฤษ “ผิดที่หลักสูตร”*. เข้าถึงได้จาก <http://campus.sanook.com/1233428/>.
- จิตติวรรณ อินทรพล. (2549). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) โดยใช้วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตพิสุทธิ์ จันตะคุต. (มปป.). *ความสำคัญของภาษาอังกฤษ*. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/krujitpisut/khwam-sakhay-khxng-phasaxangkys>.
- เฉลิม ทองนวล. (2554). *คู่มือพัฒนาการเรียนและการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: ไฮเอ็ดพับลิชชิง.
- ชมพูนุช ธีราวิทย์. (2550). *การพัฒนาทักษะการฟัง-การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหัวฝาย ต.ชัยพฤกษ์ อ.เมือง จ.เลย โดยการประยุกต์ใช้มัลติมีเดียของ Pearson*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธัชมาศ พิภักดิ์. (2555). *การจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นวลปราง เขจรลัศย์. (2556). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. รายงานการศึกษาอิสระ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปาริชาติ เตชะ. (2553). *การพัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทสมมติ*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปองภพ วิทิพย์รอด. (2552, 30 สิงหาคม). ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ. *มติชนรายวัน*, หน้า 7.
- พัสราภรณ์ อินทองแก้ว. (2555). *หลักการสอนและการฟัง*. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/languagethaipratom1term1/hnwy-thi1-kar-phud-ni-xokas-tang/1-3>.
- มลทา ตุ่มอ่อน. (2551). *การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- วานรกลอนศิลป์. (2557). การฟัง. เข้าถึงได้จาก <https://blog.eduzones.com/panumas125/126679>.
- สถาบันการทดสอบแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2559). สรุปผลการทดสอบ O-NET ป.6 ม.3 ม.6 ประจำปีการศึกษา 2558 จำแนกตามสังกัด ขนาดโรงเรียน ที่ตั้งและภูมิภาค. *NIETS News*, 57, 7-8.
- สมสมัย วัชรินทร์รัตน์. (2550). การพัฒนากิจกรรมทักษะเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). วิธีสอนภาษาอังกฤษ พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2556). รายงานผลการจัดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. นครพนม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 2.
- _____. (2557). รายงานผลการจัดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2557 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. นครพนม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 2.
- _____. (2558). รายงานผลการจัดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. นครพนม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครพนม เขต 2.
- อารีย์ ปริติกุล. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษตามหลักการสอนภาษา เพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฮาฮีตะ ดีนามอ. (2552). การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- EF Education First. (2015). *EF ENGLISH PROFICIENCY INDEX 2015*. เข้าถึงได้จาก <http://www.ef.co.th/epi/regions/asia/thailand/>.